



Länsstyrelsen
Västerbotten



Bevarandeplan Natura 2000

Lövlund SE0710165



© Lantmäteriet Geodatasamverkan - LM Ortofoto färg, © Länsstyrelsen Västerbotten

Namn:	Lövlund
Områdeskod:	SE0710165
Områdestyp:	SAC 2011-03
Areal:	33,2 hektar
Skyddsform:	Naturresevat
Kommun:	Sollefteå
Tillsynsmyndighet:	Sollefteå kommun
Koordinat:	704793/152325
Karta:	19G 9E
Ägarförhållanden:	Sollefteå kommun
Uppdaterad:	2019-02

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. ALLMÄNT OM BEVARANDEPLANEN.....	3
2. GRUNDER FÖR UTPEKANDE	3
2.1 Ingående naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet	3
3. BEVARANDESYFTEN OCH BEVARANDEMÅL.....	4
4. OMRÅDESBESKRIVNING	4
4.1 Allmän områdesbeskrivning	4
4.2 Intressanta arter i området, ej med i art- och habitatdirektivet.....	5
5. EKOLOGISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	5
5.1 För området i dess helhet	5
5.2 För ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet.....	5
5.3 För ingående arter enligt art- och habitatdirektivet	7
6. HOTBILD MOT NATURA 2000-OMRÅDET	7
7. BEVARANDEÅTGÄRDER.....	8
7.1 Områdesskydd.....	8
7.2 Skötsel	9
8. BEVARANDESTATUS	9
9. UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL.....	9
10. REFERENSER	10
11. KARTOR	11

1. Allmänt om Natura 2000

Natura 2000 heter det nätverk av skyddsvärda områden som alla EU:s medlemsstater ska bidra till att skapa enligt EU:s två naturvårdsdirektiv, Art- och habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter) samt Fågeldirektivet (Rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar). Syftet är att bidra till bevarandet av den biologiska mångfalden inom gemenskapen. Sverige har som medlem i EU åtagit sig att se till att naturtyperna och arterna har gynnsam bevarandestatus, dvs. att de finns kvar i långsiktigt hållbar omfattning genom att vidta bevarandeåtgärder i form av skydd och skötsel. Genom 15–17 §§ Förordningen (1998:1252) om områdesskydd har EU-direktiven implementerats i svensk lagstiftning. Ett särskilt tillstånd krävs om man vill utföra åtgärder som kan påverka miljön i ett Natura 2000-område på ett betydande sätt. Som en hjälp vid arbetet med att bevara naturvärdena i Natura 2000-områden samt som ett stöd för verksamheter som bedrivs i anslutning till området ska det finnas bevarandeplaner för samtliga områden.

1.1 Allmänt om bevarandeplanen

Bevarandeplanen är det dokument som ska beskriva vad som är syftet med bevarandet av varje enskilt Natura 2000-område och som ska ange vilka bevarandeåtgärder som planeras. Bevarandeplanen behandlar områdets ingående naturtyper och arter som finns upptagna i EU:s två naturvårdsdirektiv, Art- och habitatdirektivet samt Fågeldirektivet. En viktig del i arbetet med att vidta nödvändiga bevarandeåtgärder är formuleringen av bevarandesyfte och bevarandemål för varje Natura 2000-område samt att planera och prioritera vilka bevarandeåtgärder som behövs utifrån i dagsläget kända förhållanden och hot. Bevarandesyftet utgår från 17§ Förordningen om områdesskydd som anger att länsstyrelserna ska upprätta beskrivningar av syftet samt för de livsmiljöer och arter för vilka gynnsam bevarandestatus ska upprätthållas eller återställas.

2. Grunder för utpekande

2.1 Ingående naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet

Området är utpekad att ingå i Natura 2000-nätverket enligt art & habitatdirektivet mot bakgrund av att det inom området finns i direktivet ingående naturtyper (tabell 1) och arter (tabell 2). På kartan finns naturtyperna redovisade geografiskt för området. Det främsta motivet för utpekandet av området är dess rikliga bestånd av guckusko. Förekomsten av lappranunkel är osäker och det behövs ytterligare inventering för att fastställa artens existens. Tills tillräcklig kunskap finns räknas arten som förekommande i området.

Tabell 1. Ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet

Kod	Naturtyp	Areal (ha)	Andel (%)
7230	Rikkärr	11,6	35
9010	Västlig taiga	6,7	20
9050	Örtrika, näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ	12,7	38

Tabell 2. Ingående arter enligt art- och habitatdirektivet

Kod	Art
1902	Guckusko (<i>Cypripedium calceolus</i>)
1972	Lappranunkel (<i>Ranunculus laponicus</i>)

3. Bevarandesyften och bevarandemål

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s fågeldirektiv eller Art- och habitatdirektiv. För de enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Natura 2000-området Lövlund omfattas till största delen av rikkärr och örtrik granskog. Inom området finns även en av landets rikligaste lokaler med guckusko. Det främsta bevarandesyftet är att bevara de värdefulla naturmiljöerna i området med dess naturliga hydrologi samt ett av landet rikaste förekomst av guckusko.

Området är skyddat som naturreservat och skogen och rikkärren ska i huvudsak få utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer. För att främja den artrika och kalkgynnade floran och återställa våtmarkernas hydrologi kan dock aktiva insatser såsom igenläggning av diken, slyröjning och viss försiktig luckhugning i skogen ske. Något ytterligare behov av bevarandeåtgärder är inte känt.

I tabell 3 finns en sammanfattning av de bevarandemål som anger det tillstånd som bör råda i det enskilda området för att optimera områdets bidrag till uppnåendet av gynnsam bevarandestatus på nationell, biogeografisk eller EU-nivå.

Tabell 3. Bevarandemål för ingående naturtyper och arter

<i>Naturtyp/Art</i>	<i>Bevarandemål</i>
7230, Rikkärr	<ul style="list-style-type: none"> Naturtypen bibehålls i minst 11,6 ha Naturlig hydrologisk regim råder.
9010, Västlig taiga	<ul style="list-style-type: none"> Naturtypen bibehålls i minst 6,7 ha. Skoglig kontinuitet och naturlig dynamik ska råda. Typiska arter som exempelvis tretåig hackspett, spillkråka och gråspett ska ej ha minskande populationer. Mängden död ved ska utgöra minst 20 % av totalvolymen ved för barrbland- och grandominerade miljöer och minst 10 % för tallmiljöer, dock minst 20 m³/ha. En stor del av den döda veden bör utgöras av torrakor och högstubbar
9050, Örtrika, näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ	<ul style="list-style-type: none"> Naturtypen bibehålls i minst 12,7 ha Naturlig hydrologisk regim råder.
1902, Guckusko (<i>Cypripedium calceolus</i>)	<ul style="list-style-type: none"> Populationens storlek bibehålls eller ökar. Minsta antalet individer får ej understiga 1500 blommande individer. Antalet avser ett genomsnitt under en 10-årsperiod.
1972, Lappranunkel (<i>Ranunculus lapponicus</i>)	<ul style="list-style-type: none"> Innan bevarandemål kan sättas upp måste arten eftersökas och dess förekomst bekräftas.

4. Områdesbeskrivning

4.1 Allmän områdesbeskrivning.

Lövlund ligger i en östsluttning ner mot Lafssjön, ca 8 km väster om Ramsele. Naturmiljön kan till största delen karaktäriseras som örtrik, näringsrik granskog och rikkärr som bildar en

mosaik av öppna ytor i området. Skogen är något olikåldrig och grandominerad med inslag av senvuxen gran, tall och enstaka grova sälgar. Tidigare har det bedrivits slätter på de öppna delarna av reservatet och skogsbyte har förekommit i området.

Här finns en mycket hög artrikedom av främst kärlväxter, betingad av de kalkrika lösa jordarter som av inlandsisen förts till den nordvästra delen av kommunen från Jämtland. Förutom flera kalkgynnade mossor, olika högrörter och ormbunkar som dominerar fältskiktet förekommer ett tiotal olika orkidéer. Guckuskon är den mest iögonfallande och lokalen är en av Sveriges rikligaste. Sommaren 2002 räknades totalt 7684 plantor, varav 2012 blommade inom reservatet.

I början av 1980-talet grävdes ca 10 km diken på Lövlundsmyrarna i syfte att öka skogsproduktionen. Fem år senare lades 2,5 km av dikena igen när man upptäckte den enorma mängden guckusko.

4.2 Intressanta arter i området, ej med i art- och habitatdirektivet

I området har följande rödlistade arter påträffats: skogsfru, *Epipogium aphyllum*, doftticka, *Haploporus odoratus*, gul lilariska, *Lactarius flavidus*, olivinkremla, *Russula olivina* samt skrovellav, *Lobaria scrobiculata*. Dessutom finns ett flertal mindre vanliga arter som inte är rödlistade.

5. Ekologiska förutsättningar

5.1 För området i dess helhet

Lövlund är ett värdefullt område med sin mosaik av rikkärr och örtrika, näringsrika granskogsmiljöer. Det finns förutsättningar att bibehålla områdets värden så länge mänskliga aktiviteter inte tillåts störa naturliga processer och funktioner inom eller, eventuellt i vissa fall, i nära anslutning till området. För att säkerhetsställa guckuskobeståndet krävs att en naturlig hydrologisk regim råder i området. Som tidigare nämnts finns det flera kilometer diken i området och det kommer att krävas en betydande insats med igenläggning eller dämning av dessa för att uppnå målet med en naturlig hydrologisk regim. Det kommer sannolikt även att behövas skötselinsatser i form av slyröjning och plockhuggning av barrträd för att bibehålla områdets värden.

5.2 För ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet

7230, Rikkärr. Öppna eller skogklädda kärr i betydelsen minerotrofa myrar med ständig tillförsel av mineralrikt vatten från omgivningen. pH-värdet är högre än i andra myrtyper, vanligen 6 eller högre. Vegetationen domineras av olika stråväxter och örter. Bottenskiktet byggs upp av s.k. brunmossor eller i vissa fall vitmossor. Många rikkärr, särskilt i södra Sverige har hävdats genom ängsbruk och betesdrift, vilket påverkat vegetationens sammansättning. Många rikkärr som idag inte betas växer därför igen till sumpskog.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Hydrologi och hydrokemi bör inte påverkas negativt utifrån situationen för basinventeringen. Detta inkluderar att torv inte oxideras som en följd av antropogena ingrepp utan endast som en eventuell följd av naturliga klimatförändringar och att det finns en ständig tillgång på baskatjonrikt vatten.

- Täckningsgraden av botten- fält- busk och trädsikt bör inte förändras till att bli nämnvärt glesare eller tätare. Undantaget fall där förändringen är en för habitatet positiv effekt av restaureringsåtgärder.
- I öppna rikkärr kan hävd i form av återkommande slyröjningar, slåtter eller extensivt bete vara en förutsättning för att naturvärden knutna till den öppna miljön ska bibehållas.
- På myrar med lång kontinuitet i trädsiktet bör skogsbruk undvikas eller bedrivs med stor naturvårdshänsyn.
- De strukturer/formelement (ex.gungflyn) som finns på myren bibehålls och har samma omfattning och geografiska spridning som vid basinventeringen. Undantaget det som kan klassas som naturliga förändringar eller positiva förändringar som följd av en lyckad restaureringsåtgärd.
- Ingen påtaglig minskning av populationerna av de typiska arterna i naturtypen. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på någon av de hotfaktorer som är aktuella för naturtypen.

9010, Västlig taiga. Naturliga, gamla, barrträdsdominerade skogar i norra och mellersta Sverige samt yngre successioner som utvecklas naturligt efter brand eller omfattande stormfällningar. Med naturliga, gamla skogar menas skogar som bibehållit en stor del av den naturliga skogens artsammansättning, åldersvariation och ekologiska funktion. Dessa skogar kan ha en viss mänsklig påverkan genom exempelvis plockhuggning, men de har aldrig omfattats av större kalavverknningar. Naturtypen hyser mycket stor variation av arter allt från vanliga skogsarter till en rad hotade arter bland mossor, lavar, svampar och insekter (främst skalbaggar) mm.

Undergrupper:

Gamla grandominerade skogar, Gamla barrblandskogar utgör de naturliga skogarnas kärna och omfattar rikligt med grovvuxna träd och murken ved av varierande ålder.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus är:

- att populationerna hos de typiska arterna i naturtypen inte minskar påtagligt. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på någon av de hotfaktorer som är aktuella för naturtypen.
- Skoglig kontinuitet. En viktig förutsättning är en kontinuitet av träd där det har skapats en naturlig åldersdifferentiering och artsammansättning.
- Naturlig dynamik. Naturvärdena utvecklas i huvudsak genom naturlig dynamik, vilket omfattar störningar, t.ex. stormfällningar, insektsangrepp, översvämningar och brand.
- Förekomst av substrat är en förutsättning för epifytiska lavar och svampar knutna till naturtypen, samt även för vedlevande insekter. Exempel på substrat är död ved; grenar, torrträd, lågor m.m. i olika nedbrytningsstadier, gamla och grova träd med dithörande barkstruktur. Gamla träd och lång trädkontinuitet är även viktigt för marklevande mykorrhizasvampar.
- Ostörd hydrologi i framför allt sumpskogsmiljöer, samt i angränsande myrmark.

9050, Örtrika, näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ. Barrskogar eller blandskogar med gran på näringsrika jordar. Lokalerna ligger ofta i låglandet, i dalgångar eller på sluttningar med finsediment och rörligt markvatten. Högorter och ormbunkar dominerar men i torrare partier är lågorter vanligare. Översilade örtrika sumpskogar på sluttande mineraljordar kan ingå.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Gammal skog med lång trädkontinuitet. Detta är viktigt för många kärlväxtarter, t.ex. norna och guckusko, samt för flertalet marklevande mykorrhizasvampar. Trädsiktet är även avgörande för lokalklimatet i beståndet.
- Förekomst av strukturer och substrat är en förutsättning för lavar och svampar knutna till naturtypen, samt även för vedlevande insekter. Exempel: död ved, torrträd, gamla och grova träd (även lövträd) med dithörande barkstruktur vilka dessutom är viktiga som hålträd för fåglar.
- Opåverkad hydrologi är viktigt både för områden som ligger i raviner och sluttningar och för flacka områden. Rörligt kalkförande eller basiskt markvatten är ofta en förutsättning för naturtypen och för flera av dess arter.
- Näringsrika basiska jordar och/eller kalk, grönsten eller andra basiska bergarter.
- Naturlig dynamik vilket omfattar störningar, som t.ex. stormfällningar, insektsangrepp och översvämningar.
- Ingen påtaglig minskning av populationerna hos de typiska arterna. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på förändringar.

5.3 För ingående arter enligt art- och habitatdirektivet

1902, Guckusko (*Cypripedium calceolus*) förekommer nästan enbart på kalkrika, näringsrika och fuktiga marker och växer helst i halvöppna miljöer som rikkärr och ängar, men påträffas även i skogar. Tillgång på rörligt markvatten är viktigt för arten. Guckusko gynnas av måttlig störning så länge fältsiktet och hydrologin inte påverkas i större utsträckning. Arten sprider sig vegetativt med jordstammar, men även med mycket lätta vindspridda frön. En rimlig uppskattning av spridningsavstånd är upp till 1000 m.

Guckusko är känslig för bete, eller snarare trampet från betande djur. Arten gynnas av en måttlig störning, som håller markerna någorlunda solöppna utan att påverka fältsiktet i någon högre grad.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Livsmiljön är bevarad i sitt ursprungsskick.
- Täckningsgraden av högre vegetation är måttlig.
- Markskiktet är intakt.
- Naturlig hydrologisk regim ska råda inom området.

1972, Lappranunkel (*Ranunculus lapponicus*) växer i fuktig till våt skogsmark och i videsnår. Den förekommer också i myrkanter och är relativt skuggtålig. Artens frön sprids främst med vatten, men även med djur. En uppskattning av spridningsavstånd är 100–500 m.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Kräver rörligt markvatten eller översilning.
- Arten är känslig för både skogliga och hydrologiska störningar.

6. Hotbild mot Natura 2000-området

Lövlund är förutom att vara skyddat inom nätverket Natura 2000 också skyddat som naturreservat vilket innebär att de stora hoten är undanröjda. Verksamheter och faktorer som

kan tänkas påverka Natura 2000-området negativt visas i tabell 4. De främsta hoten mot guckuskon är om de öppna miljöerna tillåts växa igen och granskogen skulle sluta sig i en för hög grad.

Vid beskrivandet av hotbilden för ett område kan endast nu kända problem belysas. Det är viktigt att ha i åtanke att nya hot troligen kommer att identifieras i framtiden. De hot som är av global karaktär t.ex. klimatförändringar och atmosfäriskt spridna miljöbelastningar kan inte lösas genom områdets skötsel. Tyngdpunkten för hotbilden av varje enskilt Natura 2000-objekt ligger främst på lokala hot från landskaps- till artnivå.

Tabell 4. Verksamheter och faktorer som kan påverka Natura 2000-områdets naturtyper och arter negativt.

<i>Naturtyp/Art</i>	<i>Hot</i>
7230, Rikkärr	<ul style="list-style-type: none"> • Skogsbruksåtgärder i anslutning till området. • Verksamheter som påverkar hydrologin inom eller i nära anslutning t.ex. grävning och utökning av befintlig väg. • Spridning av till exempel aska och gödningsämnen i habitatet ger drastiska förändringar på vegetationens artsammansättning. Motsvarande spridning av kemiska substanser i habitatets närhet kan också skada habitatet genom luftburen deposition eller genom transport med tillrinnande vatten. En zon på 50 m närmast habitatet undantagen från spridning antas minska hotet. • Ökad våtdeposition av kväve gör att habitatets vegetationssammansättning förändras med resultat att antalet vitmossor minskar, och andelen gräs, buskar och träd ökar. • Vissa av de öppna källkärrarna med hävdgynnad flora hotas av igenväxning eller är under igenväxning pga av upphörd hävd.
9010, Västlig taiga	<ul style="list-style-type: none"> • Inga direkta hot finns i dagsläget
9050, Örtrika, näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ	<ul style="list-style-type: none"> • Skogsbruksåtgärder i anslutning till området. • Verksamheter som påverkar hydrologin inom eller i nära anslutning t.ex. grävning och utökning av befintliga vägar.
1902, Guckusko (<i>Cypripedium calceolus</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Verksamheter som påverkar hydrologin inom eller i nära anslutning t.ex. skogsbruk, grävning och torvbrytning. • Exploatering av olika former t ex vägdragningar. • Igenväxning, för tät skog. • För högt markslitage kan kompaktera/skada marken så att hydrologin förändras samt effektivt hindra arten att spridas vegetativt. • Plockning och uppgrävning
1972, Lappranunkel (<i>Ranunculus lapponicus</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Markavvattnande åtgärder som kan påverka habitatets hydrologi på ett negativt sätt

7. Bevarandeåtgärder

7.1 Områdesskydd

Området är förutom att vara skyddat inom nätverket Natura 2000 också skyddat som naturreservat enligt svensk lag. Området har därför det rättsliga skydd som det kan tänkas behövas. Enligt 7 kap 28 a § miljöbalken krävs det tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka ett natura 2000-område. Inför sådana verksamheter måste även en detaljinventering göras för att klargöra vart varje bestånd av guckusko finns så att inte dessa skadas. Tillståndsprövningar ska utgå från hur verksamheten eller åtgärden påverkar områdets bevarandemål och möjligheten för området att uppnå bevarandesyftet.

7.2 Skötsel

Utgångspunkten för området är att det främst ska utvecklas under naturliga processer. En anpassad skötsel är dock nödvändig för att bevara och utveckla den artrika markfloran i allmänhet och guckuskobestånden i synnerhet. De skötselåtgärder som kan bli aktuella är igenläggning eller dämning av diken, slyröjning för att begränsa lövuppslag i öppna partier samt plockhuggning eller luckhuggning där skogen slutit sig för tät runt guckuskobestånden. I oktober 2005 kommer ett försök att göras med att proppa igen i ett dike på 2 - 4 ställen. Om det fungerar bra kommer fler diken att åtgärdas med samma metod. Sammanfattning av planerade skötselåtgärder visas i tabell 5.

Tabell 5. Sammanfattning av planerade skötselåtgärder

<i>Skötselåtgärd</i>	<i>Tidpunkt</i>	<i>Prioritet</i>
Fri utveckling	Tills vidare	1
Igenläggning el dämning av diken	Start 2005	1
Slyröjning och plockhuggning av barrträd	Vid behov	1

8. Bevarandestatus

Bevarandestatusen för området i sin helhet är tillfredsställande då området är relativt opåverkat från storskaligt skogsbruk och beståndet för Guckusko är välmående och livskraftigt. Dock behöver den hydrologiska regimen återställas för att en fullgod bevarandestatus ska uppnås. Bevarandestatusen för lappranunkel är i dagsläget osäker.

9. Uppföljning av bevarandemål

Uppföljning av naturtyper och arter sker enligt Naturvårdsverket riktlinjer för uppföljning av skyddade områden och är beskrivna i regionala uppföljningsplaner på Naturvårdsverkets hemsida. Områdesvis uppföljning kommer att ske inom ett enskilt Natura 2000 område ifall det finns faktorer som där behöver följas upp särskilt och som inte fångas upp av den regionala uppföljningsplanen. Utvärdering av gynnsam bevarandestatus för naturtyper och arter sker på biogeografisk nivå, för Västernorrlands län den boreala regionen.

Inom Lövlund bör guckusko tas hänsyn till i uppföljningen. Uppföljningen sker enligt följande:

1909, Guckusko (*Cypripedium calceolus*)

- Lokalen skall besökas vart 3:e år.
- Vid besöken skall antalet individer räknas. Dessutom anges antalet blommande och icke blommande skott. En uppskattning av växtplatsens totala yta skall göras och markeras på karta.
- En uppföljning av restaureringsåtgärderna skall göras vid varje besök i området.

10. Referenser

Art-och habitatdirektivet, Rådets direktiv 92/43/EEG an den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, officiell svensk översättning, version 01.01.2007

Natura 2000 i Sverige, handbok med allmänna råd, Naturvårdsverkets handbok 2003:9

15-17 §§ Förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m. m.

Berg, I & Öhrling, H. 1988. Hotade skogsväxter i Ångermanland. Länsstyrelsen Västernorrland

Grundström S & Uppsäll S. 1994. ”Skyddsvärda våtmarker i Västernorrlands län. 1994:2”. Länsstyrelsen Västernorrland

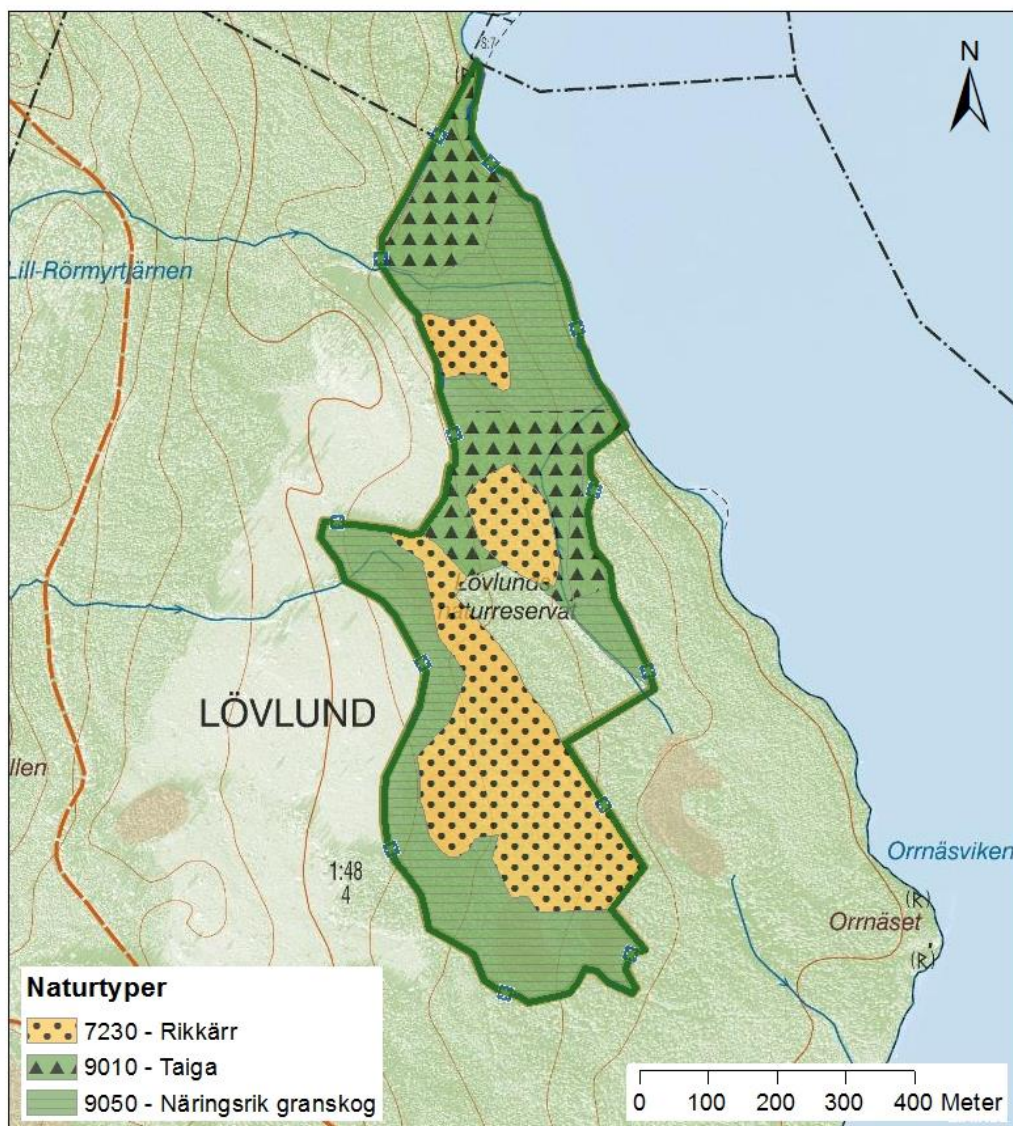
Sollefteå kommun. 2004. Beslut och skötselplan för Lövlunds naturreservat, Dnr 247.03.433.

Åström K. 1986. ”Vägen ut i Ramseles natur”. Ådalenkommitén, länsstyrelsens projektkontor.

Naturvårdsverket 2003. Natura 2000, Art- och naturtypsvisa vägledningar.

11. Kartor

Kartorna nedan visar de ingående naturtypernas utbredning samt en översikt av området. Aktuell information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område finns på Naturvårdsverkets hemsida, kartverket [skyddad natur](http://skyddad.natur.se). Observera att det är naturtypernas utbredning och förekomst i verkligheten som gäller vid en tillståndsprövning enligt miljöbalken. Det innebär att både rapporterad areal och det som framgår av naturanaturtypskartan (NNK) kan behöva säkerställas med ytterligare uppgifter, t.ex. fältinventeringar.



© Länsstyrelsen Västernorrland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan